

การบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ด้านงานทะเบียนผู้รับจ้างของกรมทางหลวงชนบท*

ทุนจิต ลีละเศรษฐกุล**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาถึงปัญหา และอุปสรรค ในการจัดการข้อมูลของงานทะเบียนผู้รับจ้าง ที่มีผลทำให้การจัดการและการเผยแพร่ข้อมูลต่างๆ เกิดความล่าช้า โดยใช้วิธีวิจัยเอกสาร และวิธีวิจัยสนาม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 คน ผลการวิจัยพบว่าปัญหาอุปสรรค ที่มีผลทำให้การจัดการและการเผยแพร่ข้อมูลต่างๆ เกิดความล่าช้า เกิดจากระบบการทำงานด้านทะเบียนผู้รับจ้างของกรมฯ ค่อนข้างช้า มีขั้นตอนการทำงานหลายขั้นตอน และทุกขั้นตอนต้องมีการกรอกข้อมูลใหม่ ทั้งการตรวจสอบเอกสาร การบันทึกข้อมูลผู้รับจ้าง การบันทึกสถานะของผู้รับจ้าง สรุปรายชื่อผู้รับจ้าง ซึ่งทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน มีผลกระทบต่อความถูกต้อง อีกทั้งยังไม่สามารถตรวจสอบสถานะของผู้รับจ้างได้ทันที หากนาระบบสารสนเทศเข้ามาช่วย จะลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อนลงไปได้ มีความแม่นยำเพิ่มมากขึ้น และยังช่วยให้สามารถตรวจสอบสถานะของผู้รับจ้างได้รวดเร็วขึ้นจากหน้าเว็บไซต์ได้ทันที

คำสำคัญ : ระบบสารสนเทศ ของงานทะเบียนผู้รับจ้าง

บทนำ

สืบเนื่องจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 การคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในการซื้อและการจ้าง ข้อ 30 กำหนดว่า "ส่วนราชการใดประสงค์จะคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในการซื้อและการจ้าง ให้กระทำได้ในกรณีที่จำเป็นต้องจำกัดเฉพาะผู้ที่มีความสามารถ โดยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือก ประกาศให้ผู้สนใจทราบโดยเปิดเผย พร้อมทั้งส่งให้ กวพ. ด้วย" กรมทางหลวงชนบท ได้ดำเนินการคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นใน

*บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระเรื่อง การบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ด้านงานทะเบียนผู้รับจ้างของกรมทางหลวงชนบท

**นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง

การจ้าง ตามระเบียบฯ พัสตุ ดังกล่าว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 เป็นต้นมา โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในการจ้างของกรมทางหลวงชนบท เพื่อคัดเลือกผู้ที่มีความสามารถขั้นบัญชีเป็นผู้มีสิทธิเข้าแข่งขันในการเสนอราคารับจ้างงานก่อสร้างที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวงชนบท ซึ่งยังมีได้มีการจัดทำข้อมูลผู้รับจ้างที่เป็นระบบสารสนเทศ ทำให้การเผยแพร่ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับทะเบียนผู้รับจ้าง ล่าช้า ข้อมูลยังขาดความถูกต้อง รวมทั้งการสืบค้นข้อมูลต่างๆ ที่ยังไม่เป็นระบบ ไม่สามารถสืบค้นได้รวดเร็ว การนำระบบสารสนเทศเข้ามาช่วย จะทำให้ข้อมูลต่างๆ มีความถูกต้องแม่นยำเพิ่มมากขึ้น และยังช่วยให้สามารถตรวจสอบสถานะของผู้รับจ้างได้รวดเร็วขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ของงานทะเบียนผู้รับจ้างของกรมทางหลวงชนบท และศึกษาถึงปัญหา และอุปสรรค ในการจัดการข้อมูลของงานทะเบียนผู้รับจ้าง ที่มีผลทำให้การจัดการ และการเผยแพร่ข้อมูลต่างๆ เกิดความล่าช้า เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาระบบงานสารสนเทศของงานทะเบียนผู้รับจ้าง ให้มีความรวดเร็ว แม่นยำ ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ ของงานทะเบียนผู้รับจ้างกรมทางหลวงชนบท และศึกษาปัญหา อุปสรรค ในการจัดการข้อมูลของงานทะเบียนผู้รับจ้าง กรมทางหลวงชนบท

ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ศึกษาบุคลากรของกรมทางหลวงชนบท ในหน่วยงานส่วนกลาง และผู้รับจ้างที่จดทะเบียนกับกรมทางหลวงชนบท

ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษาบุคลากรของกรมทางหลวงชนบท เฉพาะที่ปฏิบัติงานในส่วนกลาง (กรุงเทพฯ) และศึกษาผู้รับจ้างที่จดทะเบียนกับกรมทางหลวงชนบท ที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ

ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาในการศึกษาระหว่างเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2556

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบถึงกระบวนการการปฏิบัติงาน และแนวทางในการบริหารจัดการข้อมูลด้านต่างๆ ของงานทะเบียนผู้รับจ้างของกรมทางหลวงชนบท ด้วยระบบสารสนเทศ รวมทั้ง

ทราบถึงปัญหา และอุปสรรค ในการบริหารจัดการ และเผยแพร่ข้อมูลของงานทะเบียนผู้รับจ้าง ที่มีผลทำให้การเผยแพร่ข้อมูลต่างๆ เกิดความล่าช้า เพื่อเป็นแนวทางในการนำระบบสารสนเทศที่เหมาะสมมาใช้ในการพัฒนางานทะเบียนผู้รับจ้าง เพื่อให้มีความรวดเร็ว แม่นยำ ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

วรชยา ศิริวัฒน์ (2553, หน้า 12 - 13) ได้สรุปความหมาย การพัฒนาระบบราชการ ว่าหมายถึง การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงระบบราชการทั้งระบบ ทั้งในด้านโครงสร้าง รูปแบบองค์การ ระบบบริหารจัดการ วิธีการทำงาน ระบบการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ระบบงบประมาณ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ วัฒนธรรม และค่านิยม ตลอดจนการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการทำงาน เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สนองตอบความต้องการของปวงชน และประเทศชาติเป็นส่วนรวม สามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้

พรณี สวนเพลง (2552, หน้า 151) ได้สรุปความหมายของการจัดการความรู้ว่า คือ กระบวนการในการสร้าง ประมวล เผยแพร่ และใช้ความรู้เพื่อให้ได้แนวคิดใหม่ๆ โดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ และทักษะความชำนาญจากทุกคนในองค์กรร่วมกันคิด ทำ จนประสบความสำเร็จ เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการดำเนินงาน โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดเก็บ ประมวลผล สืบค้น และเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ และองค์ความรู้ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งก่อให้เกิดการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ แก่องค์กร

จรัส อติวิทยากรณ์ (2551, หน้า 2-5) สรุปว่า ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ หมายถึง กระบวนการจัดทำระบบข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อใช้ในกระบวนการบริหารในแต่ละชั้น จนกระทั่งบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกล่าวถึงคุณสมบัติของข้อมูลที่ดี และลักษณะของสารสนเทศที่ดี ว่าจะต้องเป็นข้อมูลและสารสนเทศ ที่มีความถูกต้องแม่นยำ รวดเร็วเป็นปัจจุบัน ทันต่อความต้องการของผู้ใช้ มีความสมบูรณ์ครบถ้วน มีความชัดเจนกะทัดรัด สอดคล้องและตรงกับความต้องการของผู้ใช้ และผู้ใช้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

ชนวัฒน์ โภชญานวรรณ (2550, หน้า 141 -146) กล่าวว่า การจัดการสารสนเทศ หมายถึง วิธีการหรือระบบที่ใช้ในการการควบคุมดูแลสารสนเทศรูปแบบต่างๆ อย่างเป็นระบบ ตั้งแต่เริ่มผลิตจนหมดอายุการใช้งาน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร โดยครอบคลุมกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ กิจกรรมสร้างและ รวบรวมสารสนเทศ เช่น รายงานหรือหลักฐานทางการเงิน แบบฟอร์มต่างๆ กิจกรรมการจัดเก็บดูแลรักษาสารสนเทศให้เป็นระบบ เพื่อให้ค้นหาได้ง่ายและสะดวก กิจกรรมการเผยแพร่ การควบคุม และการค้นหาข้อมูลและสารสนเทศ

เกศินี ถนอมถิ่น (2553) ศึกษาถึงการดำเนินงาน และสำรวจสภาพปัญหาอุปสรรคในการจัดการระบบสารสนเทศ ด้านงบประมาณ งานคลังและพัสดุ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า การจัดการระบบสารสนเทศดังกล่าว สามารถอำนวยความสะดวกในการลดความซ้ำซ้อน และความล่าช้าของการดำเนินงานที่ยังไม่มีความคล่องตัวในการประมวลผล ทำให้สามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่างๆ โดยใช้วิธีดำเนินการศึกษาเป็น 2 วิธี คือ

1. การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เป็นการค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากตำรา เอกสารของกรมทางหลวงชนบท คำโครงการผลงาน และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. การวิจัยสนาม (Field Research) มีสาระสำคัญ ดังนี้

ประชากรของการวิจัย ได้แก่ บุคลากรของกรมฯ เฉพาะหน่วยงานส่วนกลาง (กรุงเทพฯ) ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านจัดซื้อจัดจ้าง และด้านงานทะเบียนผู้รับจ้าง และผู้รับจ้างที่จดทะเบียนกับกรมทางหลวงชนบท

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive หรือ Judgmental Sampling) จากบุคลากรของกรมฯ เฉพาะหน่วยงานส่วนกลาง (กรุงเทพฯ) ผู้รับจ้างที่จดทะเบียนกับกรมทางหลวงชนบท รวมทั้งสิ้นจำนวน 9 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านงานทะเบียนผู้รับจ้างซึ่งเป็นผู้ดูแลระบบจำนวน 2 คน
2. บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งเป็นผู้ใช้ระบบสารสนเทศด้านงานทะเบียนผู้รับจ้าง จำนวน 4 หน่วยงานๆ ละ 1 คน รวม 4 คน
3. ผู้รับจ้างที่จดทะเบียนกับกรมทางหลวงชนบท ที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ จำนวน 3 ราย

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำมาหาข้อสรุปอย่างมีระบบ มีเหตุผล และอิงกรอบแนวคิดทฤษฎี

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหา และอุปสรรค ในการบริหารจัดการ และเผยแพร่ข้อมูลของงานทะเบียนผู้รับจ้าง ที่มีผลทำให้การเผยแพร่ข้อมูลต่างๆ เกิดความล่าช้า นั้น เกิดจากระบบ

การทำงานด้านทะเบียนผู้รับจ้างของกรมฯ แบบเดิมค่อนข้างช้า มีขั้นตอนการทำงานหลายขั้นตอน และทุกขั้นตอนต้องมีการกรอกข้อมูลใหม่ ทั้งการตรวจสอบเอกสาร การบันทึกข้อมูลผู้รับจ้าง การบันทึกสถานะของผู้รับจ้าง สรุปรายชื่อผู้รับจ้าง ซึ่งทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน มีผลกระทบต่อความถูกต้อง อีกทั้งยังไม่สามารถตรวจสอบสถานะของผู้รับจ้างได้ทันที หากนำระบบสารสนเทศเข้ามาช่วย จะลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อนลงไปได้ มีความแม่นยำเพิ่มมากขึ้น และยังช่วยให้สามารถตรวจสอบสถานะของผู้รับจ้างได้รวดเร็วขึ้นจากหน้าเว็บไซต์ ซึ่งจะเป็นผลให้การให้บริการข้อมูลของกรมทางหลวงชนบท มีความรวดเร็ว ทันสมัย เพราะเป็นการพัฒนาการทำงานโดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ เพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปได้ว่า ปัญหา และอุปสรรค ในการบริหารจัดการ และเผยแพร่ข้อมูลของงานทะเบียนผู้รับจ้าง ที่มีผลทำให้การเผยแพร่ข้อมูลต่างๆ เกิดความล่าช้า นั้น เกิดจากระบบการทำงานด้านทะเบียนผู้รับจ้างของกรมฯ แบบเดิมค่อนข้างช้า มีขั้นตอนการทำงานหลายขั้นตอน และทุกขั้นตอนต้องมีการกรอกข้อมูลใหม่ ทั้งการตรวจสอบเอกสาร การบันทึกข้อมูลผู้รับจ้าง การบันทึกสถานะของผู้รับจ้าง สรุปรายชื่อผู้รับจ้าง ซึ่งทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน มีผลกระทบต่อความถูกต้อง อีกทั้งยังไม่สามารถตรวจสอบสถานะของผู้รับจ้างได้ทันที

แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวคือ การนำระบบสารสนเทศเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการ จะลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อนลงไปได้ มีความแม่นยำเพิ่มมากขึ้น และยังช่วยให้สามารถตรวจสอบสถานะของผู้รับจ้างได้รวดเร็วขึ้นจากหน้าเว็บไซต์ ซึ่งจะเป็นผลให้การให้บริการข้อมูลของกรมทางหลวงชนบท มีความรวดเร็ว ทันสมัย เพราะเป็นการพัฒนาการทำงานโดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ เพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- เกศินี ถนอมถีน. (2553). การจัดการระบบสารสนเทศด้านงบประมาณ งานคลังและพัสดุ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จรัส อติวิทยาภรณ์. (2551). ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (พิมพ์ครั้งที่ 3). สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ชนวิวัฒน์ โภญจนาวรรณ. (2550). การจัดการสารสนเทศสำหรับผู้นำองค์กรและผู้บริหาร. กรุงเทพมหานคร: ชรรวมผลการพิมพ์.
- พรรณี สวานเพลง. (2552). เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมสำหรับการจัดการความรู้. กรุงเทพมหานคร: วี.พี.รินทร์ (1991).
- วรรษยา ศิริวิวัฒน์. (2553). การพัฒนาระบบราชการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.